GAZETA KRAKOWSKA

Nro 99.

Z KRAKOWA DNIA 12 GRUDNIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Krakowa.

W dalszym ciągu trzeciego posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey, dnia 5 Grudnia 1821 Sekretarz Seymu czytał Listę Kandydatów na urzędy Sądowe przez Zgromadzenia Gminne wybranych, która Kommissyi Kwalifikacyyney do urzędowego uznania przesłaną została.

Repr: Kryspin Hr: Zeleński zabrawszy głos mowił:

„W ważnym przedmiocie, w którym głos z przekonania od wszelkich obowiązków wolnego zabieram, uwaga Wasza Szanowni Reprezentanci! w względzie poważnym zwrocona bydź powinna. Stosownie do Art: 6 Konstytucyi wybór lub potwierdzenie Prezesa Senatu Rzeczypospolitey Krakowskiey do teraźnieyszego Zgromadzenia Narodowego należy; oddać winną sprawiedliwość zasłudze, udowodnić gorliwość w tey okoliczności, tak mocno z dobrem kraiu połączoney, ścisłym jest naszym obowiązkiem. Stanisław Hr: Wodzicki dotychczasowy Prezes Senatu w sprawowaniu sześcioletnim tego ważnego Urzędu odpowiedział godnie oczekiwaniu Wysokich Protektorów krainy naszey, a przewyższył, że tak powiem, nadzieie wszystkich dobrze myślących. Mąż ten pełen Cnoty, Swiatła, czas swóy cały pracy publiczney, a maiątek przystoynemu utrzymaniu Reprezentacyi Naczelnika Rządu poświęcaiąc, bez względu, że liczney i szanowniey Rodziny jest głową, potrafił udowodnić, iak wiele wpływu ma na pożytki dobra publicznego ster Rządu poruczony podobney Jemu Osobie; będąc Urzędnikiem iest wzorem dla wszystkich piastuiących Urzędy. Mniemam więc, że dla Szlachetnego Jego Serca będzie dostateczną nagrodą oświadczone przez Zgromadzenie Narodowe w imieniu mieszkańców kraiu zupełne zadowolnienie. Ale zarazem tu iest mieysce, Szanowni Reprezentanci! okazania troskliwości naszey o zapewnienie nadal pomyślnego Rzeczypospolitey bytu. Łączmy więc sprawiedliwość z gorliwością o dobro publiczne, a zdanie nasze cechuiące Reprezentantów wolnego kraiu ogłaszaiąc, na następuiące trzy lata iednomyślnie Stanisława Hr. Wodzickiego Prezesem Senatu wywołaymy.„

Izba Prawodawcza ceniąc naywyżey gorliwość o dobro Rzeczypospolitey przez JW Stanisława Hr: Wodzickiego dotychczasowego Prezesa Senatu w ciągu sześcioletniego urzędowania udowodnioną, pragnąc odznaczyć wyższą powagą wzorowe czyny tegoż Naydostoynieyszego Prezesa Senatu z światła, cnot i nieporównanych zasług znakomitego Męża, nayzupełnieyszą iednomyślnością obrała JW. Stanisława Hr: Wodzickiego Prezesem Senatu Rzeczypospolitey Krakowskiey na następne lat trzy, postanawiaiąc oraz ażeby o nimieyszym obiorze uwiadomiony został natychmiast przez Deputacyią Seymową, do którey Marszałek Seymu wezwał Reprezentantów:

Kryspina Hr: Żeleńskiego,
Jakóba Mąkolskiego,
Baltazara Trzcińskiego.

Po odeyściu Deputacyi Członki Reprezentacyi aż do powrotu teyże od porządku uwolnieni zostali.

Z powrotem Deputacyi uporządkowaney Izbie Prawodawczey w imieniu Delegacyi, Repr: Kryspin Hr: Żeleński, doniosł o dokonanym uwiadomieniu JW. Prezesa Senatu tak o obiorze na następne lat trzy, iako równie o uczuciach Reprezentacyi za udowodnioną gorliwość w urzędowaniu dotychczasowem, które nowo obrany JW Prezes Senatu z wdzięcznością przyiąwszy, oświadczył, pomimo starganych sił wszelką nadal z swey strony gotowość poświęcenia się dobru publicznemu.

Repr: Słotwiński Delegowany z Akademii przymawiaiąc się do odczytaney Listy Kandydatów na urzędy Sądownicze przez Zgromadzenie Gminne wybranych, znalazłszy na Sędziego Appellacyynego podanego Kandydata Sędziego I Instancyi Repr: Soczyńskiego, wniosł ażeby wezwać Senat o uwiadomienie: czy obiór w iego mieysce z Listy Kandydatów na Sędziów I. Instancyi ma następować.

Repr: Kryspin Hr: Żeleński wniosek powyższy uważał za zawczesny, gdy skutek obioru Sędziów Appellacyynych ieszcze niewiadomy.

Repr: Mąkolski wniosek Repr: Słotwińskiego znalazł bydź załatwionym przez Art: 15 Konstytucyi, podług którego Zgromadzeniu Reprezentantów służy prawo obierać Sędziów podług uznaney przez się potrzeby.

W dalszym działaniu Seymu Sekretarz Seymu odczytał proiekt do Budżetu przychodów i rozchodów na rok etatowy $18\frac{2}{3}$ przez Senat inicyowany, który do Kommissyi Skarbowey do urzędowego użycia Izba Prawodawcza przesłać postanowiła.

Repr: Nowicki przymawiaiąc się do odczytanego proiektu Budżetu przychodów czynił uwagi względem zmnieyszonego w dochodach stałych przychodu z dóbr Narodowych i wyraził obawę z spodziewanego powiększenia się niedoboru; chciał przytem wiedzieć powody zmnieyszenia przychodu.

Delegowany Senator Kucieński oznaymił, iż nad wszelkiemi szczegółami Budżetu Kommissyia Skarbowa zastanawiać się będzie, i zda Rapport Izbie Prawodawczey, co zaś do niedoboru, ten pochodzi z dóbr Narodowych ieszcze nieurządzonych, w których dla braku Konkurentów przy licytacyi zmnieyszenie ceny dzierżawney nastąpić musiało.

Repr: Słotwiński Delegowany z Aka-

dami, co do Budżetu wydatków przedstawił, iż te w Tytule na Akademiią nie są powiększone, gdy zaś proiektowane iest zniesienie pensyi dla Archiwaryusza przy Uniwersytecie, wniosł, ażeby z tego funduszu wynagrodzenie pełniącego dotąd z gorliwością bezpłatnie obowiązek Archiwisty P. Boguckiego oznaczone zostało. — Przytem P. Himonowskiego byłego Prorektora Liceum dla zasług w zawodzie Nauczycielskim w wymiarze Emerytury polecał względom Izby Prawodawczey i dowody wspieraiące iego zasługi zastrzegł złożyć Kommissyi Skarbowey.

Na czwartym Posiedzeniu Seymu dnia 6 Grudnia 1825.

Repr: Słotwiński złożył na piśmie wniosek na poprzedzaiącym posiedzeniu uczyniony, co do powiększenia Emerytury byłemu Prorektorowi P. Himonowskiemu i wynagrodzenia za zastępstwo Archiwisty przy Uniwersytecie P. Boguckiego.

Izba Prawodawcza wniosek ten Senatowi przesłać postanowiła.

Tenże Repr: Słotwiński żądał decyzyi Izby Prawodawczey na wniosek: czyli wrazie zdarzonego wakansu trzeciego Sędziego przy Trybunale I. Instancyi obiór tegoż z Kandydatów przez Zgromadzenia Gminne podanych na teraźnieyszym Seymie dopełnionym bydź ma.

Repr: Soczyński odwołuiąc się do wniosku Reprezentanta Hr: Żeleńskiego na poprzednim posiedzeniu uczynionego mniemał decyzyią powyższey materyi za zawczesną, gdy skutek obiorów na Sędziów Appellacyynych iescze niewiadomy.

Repr: Hr: Wodzicki dowodził, iż z Art: 15 Konstytucyi służy Izbie Prawodawczey władza obierania tylu Sędziów, ile wczasie Seymu okaże się wakansów, a przeto gdy przez obranie Sędziego I. Instancyi Reprezentanta Soczyńskiego Sędzią Appellacyynym okaże się wakans na trzeciego Sędziego I. Instancyi, Seym na tę posadę bez potrzeby udania się o to do Senatu obiór dopełnić może.

Repr: Kozłowski utrzymywał, iż na to potrzeba wyraźney uchwały Seymu, aby z względu na Uniwersał od Senatu wydany i zasadą postępowania Izby będący, nie zaszła potem wątpliwość: czy na trzeciego Sędziego obiór prawnie nastąpił.

Repr: Mąkolski oświadczył, iż na ten przypadek Izba Prawodawcza będzie w używaniu Art: 15 Konstytucyi, a z tego dopełni obiór tylu Sędziów ile potrzebnemi bydź uzna.

Delegowany Senator Kucieński był także zdania za możnością obioru Sędziów podług zdarzonego wakansu, liczba iednak tych nad zdarzony wakans bez poprzedzaiącego zniesienia się z Senatem dodana bydź nie mogła.

Repr: Słotwiński wywodząc przeto wątpliwość iaka zachodzi z zasad Art: 15 Konstytucyi i Uniwersału przez Senat wydanego, gdy podług Art: 15 Konstytucyi wybory stosowane bydź winny do wakansu, a przytem Uniwersał służyć winien za skazówkę w obiorach Izby żądał, ażeby ta wątpliwość była wyraźnie rozstrzygnioną.

Repr: Librowski stoiąc przy literalnym brzmieniu Art: 15 Konstytucyi wniósł, iż żadne tłómaczenie konstytucyi w tym przedmiocie od Senatu iak równie i od samey Izby Prawodawczey dopuszczonym bydź nie może, lecz literalnie biorąc o-

)2(

biór podług zdarzonego wakansu Izbie Prawodawczey zostawia się.

Izba Prawodawcza postanowiła przeto iednomyślnie, iż z Kandydatów przez Zgromadzenia Gminne podanych wciągu ninieyszego Seymu nastąpi wybór tylu Sędziów I. Instancyi, ile okaże się wakansów na ten urząd.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze.)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 3 Grudnia.

Do Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi

Rapport przez Deputacyią do ocenienia Płodów na expozycyią publiczną wystawionych, oraz ustopniowania za nie nagród.

W skutku wezwania Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych z dnia 24 z. m. b. r. Deputacyia przystąpiwszy do ocenienia płodów przemysłu i kunsztów wystawionych w tym roku na widok publiczny, i usiłowań osób ubiegaiących się w tym zawodzie o zasłużenie zaszczytney nagrody w medalach, postanowieniem Xcia Namiestnika uchwalonych, dla wzniecenia w kraiu emulacyi przemysłu; umyśliła naprzód na dwie oddzielne części ten zawód w tegoroczney expozycyi rozróżnić, to iest: na płody z fabryk kosztem Rządu założonych lub zasilonych, oraz na płody trudem i nakładami partykularnych osób do pewnego iuż stopnia dokładności doprowadzonych.

W pierwszych wzrastaiąca lub dowiedziona doskonałość odpowiadaiąc celom Rządu, niesie w sobie naypięknieyszą nagrodę głosem wdzięczności publiczney oznaczoną; Deputowani dzieląc ią i uwielbiaiąc usiłowania Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi w wznieceniu dążności do fabryk i rękodzieln, przez dodawanie pomocy w ich zakładach prywatnych, i przez kierunek Rządowych, sądzą, że fabrykata zakładów Rządowych prócz tego z względu samego wydoskonalenia szczegołów i zachęcenia rzemieślników przez nie powołanych, do konkursu nagród również należeć mogą. W kolei zważaiąc takowe płody, na następuiących spostrzeżeniach opinią swoię względem przyznania im nagród gruntuią.

Fabryka Kobierców.

Kobierce kraiowe, nietylko nie ustępuią Angielskim, ale przewyższaią swoią dobrocią wyrabiane w różnych miastach Niemieckich, owszem okazuią się trwalszemi, iuż to przez rzetelne użycia pierwszey materyi w proporcyi do rozciągłości miary, iuż przez gęste i dokładne tkanie tego fabrykatu, nie ustępuią też nic i co do żywości kolorów. — Deputacyia Dyrektorowi tey fabryki Panu Sonnenfeldowi wielki medal srebrny.

Werkmistrzowi Hoch, średni medal srebrny i farbiarzowi Wolffring mały medal srebrny przysądza.

Rękodzielnia Skór JP. Wittich.

Między różnemi przez nie wystawionemi próbami dystyngwuiąc iey wyprawę skór krowich i cielęcych włosami okrytych, oraz i safianu na Angielski sposób wyprawionego, medal srebrny duży ku dalszemu Pana Witticha zachęceniu przeznacza.

Rękodzielnia Pończoch JP. Bortfeld.

Gładkość, cienkość i umiarkowana bardzo w proporcyi zagranicznych cena pończoch rękodzielni JP. Bortfeld, zasługuie na medal srebrny duży.

Wyrobki Slusarza JP. Toszyńskiego.

Za celuiące roboty slusarskie drzwiczek do pieca, a szczególniey za zamek mosiężny do drzwi pokoiowych, których ułatwiony przez zniżenie cen odbyt wieleby i kraiowi i rzemieślnikowi samemu pożytku przyniósł, do osiągnienia którego celu nietylko rąk, lecz machin użyćby powinien, medal srebrny średni.

Wyrobki JP. Opolskiego.

Dobór stosownego materyiału, gładkość roboty, kształt form i deseniki w iego lulkach Stambułkami [illegible], zasługuią na medal srebrny [illegible]

Sieczkarnia JP. Kronhemskiego.

Za sieczkarnię mechanizmem i czystym odlewem żelaza inne przewyższaiącą medal srebrny średni antrepreneżowi Kronhemskiemu przyznaie.

Z Rękodzielni JP. Leszczyńskiego.

Fortepian pionowo ustawiony, z symplifikowaniem mechanizmu w połączeniu wewnętrznych klawiszów z sztabikami, równie pod względem muzycznym, iako i ozdób stolarskich marketeryią mosiężną ozdobionych, zalecaiących się, i obeyście się bez sprowadzania zagranicznych, zaręczaiący, zasługuie na medal średni złoty,

(*Reszta potem.*)

Z Paryża d. 24 Listopada.

Wielu Parom sprzykszyła się sprawa spiskowych d. 19 Sierpnia i nie bywaią na posiedzeniach. Skazany z powodu tegóż spisku na 5cioletnie więzienie Kapitan Lamotte, gdy onegday prowadzony był do izby Parów dla świadczenia w sprawie przeciw Maziau, tak zręcznie wymknął się straży i uciekł, iż go dotąd nie schwytano.

Gazeta Francyi zbiiaiąc wieść o pobycie Xcia Leuchtenberg" w Paryżu, dodaie, iż ten Xże ani na chwilę z Bawaryi nie wyjechał.

Czwarta część dzieł Napoleona zawiera wszystkie iego listy tyczące się wyprawy do Egiptu, i część listów za iego konsulatu i po przyięciu korony Cesarskiey.

Sławny i zręczny Niemiecki krawiec Staub dowodzi, że i cudzoziemcy, zrobić tu mogą szczęście. Kupił on za zarobione tu pieniądze w ulicy Prowancyi pałac, z którego niegdy Saski poseł Hr. Einsiedel 36,000 Fr. rocznego naymu płacił.

P. Voland na wynaleziony cylinder do zwęglania torfu; P. Tauard na robienie trykoty na obie strony iednakowey; PP. Hobon, Peau i kompaniia na robienie worków bez szwu i Mechanik Sellingier z Genewy na parową drukarską prassę, która obie strony arkusza razem wybiia, otrzymali patenta na 10 i 15 lat.

Z Londynu d. 23 Listopada.

N. Król za przybyciem swoim we wtorek do Brighton powitany był oznakami radości przez tamteyszych mieszkańców:

Gdy dla rycerza koronacyi nie podobna było wygotować zaraz stosownego rysztunku, użyto zatem pożyczanego. Aże koń i rysztunek staią się własnością rycerza, przeto rozkazał Król pod dozorem Xcia Wellingtona zrąbić z stali nader gustowny rysztunek, który 300 gwineów kosztuie.

Park St. James oświecony był w poniedziałek pierwszy raz gazem.

Konsul jeneralny J. K. Mci w Stambule pisał do kompanii Lewantskiey, że

powstańcy Greccy obchodzą się iak nay-grzeczniey z napotkanemi Angielskiemi okrętami. Skutkiem to iest oznaymienia Kapitana Hamilton, którem zagroził, iż wszystkie Greckie okręty, które poważą się zatrzymywać kupieckie Angielskie, uważanemi będą za rozbóynicze.

Jeden z znakomitych kupieckich naszych domów odebrał pod d. 20 Września z Tunis doniesienie: że stan zdrowia iest tam dobry, ale handel prawie ustał. Dey zakupił wiele starych okrętów od różnych narodów, dla przerobienia ich na woienne. Pięć z nich rozkazał teraz na krążenie przeciw Grekom uzbroić; lecz upłynie wiele czasu niżli będą mogły wyyść na morze. Z dawnieyszych wszystkie przez burzą zniszczone zostały.

Z zachodniey Kanady piszą, iż dla taniości zboża chwycono się z dobrym skutkiem siewu tytuniu.

Do Rio-Janeiro nadeszła także z Montevideo wiadomość o opanowaniu Limy przez Ienerała San Martin. W stolicy tey Brazylii panowała pozorna spokoyność.

Z Madrytu d. 13 Listopada.

Ciągle zachodzą tu nowe zdrożności i zaburzenia. D. 10 w wieczór zgromadziły się znowu przy pochodniach kupy ludu przy klubie Fontana, śpiewały pieśni wolności i na pochwałę Riego. Ztamtąd udały się na wielki plac, założyły ogień i spaliły kilka Nrów wychodzącego tu dziennika Universsal. Podczas tego palenia śpiewano buntownicze pieśni, które przerywały okrzyki: niech żyie Riego! precz z Ministrami! Jeden nawet głos dał się słyszeć: niech żyie Cesarz Riego! W całem mieście panowała naywiększa trwoga. Wszyscy spokoyni mieszkańcy pozamykali swoie domy, i wrzawa pomnażała się co chwila. Nakoniec przybyły patrole z nabitą bronią, natarły na kupy i rozpędziły. — Onegdayszy dzień przeszedł spokoynie, ale wczoray rano zgromadziło się znowu kilka set ludzi przy Puerta del Sol i wykrzykiwali głośno: niech żyie Riego! precz z Ministrami! Straż przed tą bramą stała pod bronią i officer iey upraszał zgromadzonych ludzi, aby się rozeszli; lecz na to niezważano, owszem z żołnierzy się natrząsano i nastąpił do nich wystrzał. Tu otoczyła straż całą kupę i przeszło 30 ludzi uwięziła. Pomiędzy ostatniemi znayduie się podpółkownik w cywilnym ubiorze, który kierować miał temi zaburzeniami. — Stolica tuteysza podobną iest do oblężonego miasta; wszędzie podwoione są straże, osada i milicyia znayduią się ciągle pod bronią, a władze są zgromadzone.

W Sewilli zaszły podobneż zdrożności: noszono w processyi popiersie Riego i spalono kilka Nrów dziennika Imparcial, który pisał przeciw rewolucyionistom. — W Saragossa i Bilbao zaszły także zaburzenia, a wszędzie hasłem do nich był Riego.

Z Malagi piszą, iż sądownictwo kazało w pobliskiey wsi czynić szukania, i znaleziono tam ukrytą chorągiew, ładunki, kule, piki, pistolety, pałasze, &c. które należały do bandy niszczącey okolice Malagi.

— D. 14. —

Jeszcze tu nie zniknęła obawa. Nie-

ustaiąca kommissyia Stanów wezwaną została na radę Ministrów, dla umowienia środków zapobiegaiących grożącemu niebezpieczeństwu.

Rewolucyioniści nasi podali Królowi prożbę za Riego. Nie ma on iuż znaydować się w Lerida, ale udać się miał do Reus, portu Katalonii, gdzie z nayw iększym zapałem przyięli go mięszkańcy. Prożba rewolucyionistów zmierzać ma, by Król kazał publicznie ogłosić Riego za niewinnego.

Słychać tu, iż nietylko Andalusyia i Kadyx, ale także Arragoniia i wiele innych prowincyy oderwać się chcą od stolicy, ogłosić i utworzyć związkowe rzeczypospolite.

Z Lizbony d. 7 Listopada.

Stany naradzaią się ciągle nad konstytucyią. Podług przyiętego 91 artykułu ma Król podane mu do zatwierdzenia uchwał Stanów naydaley w miesiąc zatwierdzić lub oświadczyć przyczynę dla czego ich nie zatwierdza, nadto mogą Stany dwiema trzeciemi częściami głosów naznaczyć krótszy do tego czas, i ieżeli Król w oznaczonym czasie nie zatwierdzi uchwały lub przeciw niey się nie oświadczy, tedy będzie iako ustawa ogłoszoną. — Podana Stanom uchwała znosi tuteyszy patryiarchat i Królewska kaplica będzie znowu iak dawniey metropolitalnym Kościołem. Dobra patryiachalne dostaną się narodowi. (Na żądanie Jana 5go Klemens 14ty w roku 1737 zamienił Królewską kaplicę w Lizbonie na Kościół patryiarchalny, który był nader bogato uposażony.) — D. 3 odczytany został w Stanach proiekt do ustawy, że szlachectwo nie potrzebne iest do cywilnych i duchownych urzędów. Lecz odesłano go nazad do wnoszącey kommissyi, ponieważ niema w nim wzmianki o stopniach woyskowych.

Od granic Multańskich d. 7 Listopada.

Deputacyia udaie się z Jass do Stambułu, dla zapewnienia W. Sułtana o posłuszeństwie Multanów i proszenia go, aby im nie dawał Greka za Xcia, ale dozwolił im obrać go z swoiego narodu. Ma ona także uczynić przełożenia przeciw wielkiem ciężarom na ten kray nałożonem, i prosić, aby więcey woyska do niego nie posełano. Salih Basza założy deputowanych pieniądzmi na drogę. Większa część Tureckiego woyska stoi od Galaczu do Stefaniste, ale główna iego kwatera zawsze iest w Jassach. Wywóz bydła i zboża surowo iest zabroniony. Salih Basza nakazał zresztą Multańskim Boiarom dostawić powóz z przężaiem w wartości 9000 czer: zł: dla W. Sułtana.

Z Zemlina d. 12 Listopada.

Bawiący od dawna w Stambule Serwiyscy deputowani zostać mieli z rozkazu W. Sułtana uwięzionemi.

Z Stambułu d. 25 Października.

Poseł Francuzki ieszcze tu nie przybył.

Handel zupełnie tu ustał i wcale pieniędzy niema. Baszowie, którzy wszędzie uzbraiać się muszą, nic skarbowi nie posełaią. Posiadaiący miliiony Sarafowie zostaią z Baszami i rządem w związku, ale nic nie płacą. Zabrane niedawno ładunki zboża, prawie z samych Rossyyskich okrętów, nie są ieszcze zapłacone.

Z Hamburga d. 30 Listopada.

Gazeta tuteysza zawiera następuiący

artykuł pod d. 24 Listopada od brzegow Menu:

W przypadku woyny rząd Turecki polegać tylko może na Europeyskich Turkach, którzy lepiey są ćwiczonemi i odważnieyszemi, niżeli woyska Azyiatyckie, które są względem Europeyskich żołnierzy źle uzbroione. — W Stambule okazuią się wszystkie znaki do maiącey się w krótce zacząć woyny wytępienia, i narodowi Greckiemu nie pozostaie iak tylko zwyciężyć, albo umrzeć.

Okazuie się z wielu doniesień, że baszowie, ktorzy razem przeciw Grekom i Albańczykom działać maią, ciągle są z sobą w niezgodzie, i że ieden drugiego, ile tylko może bez narażenia się W. Sułtanowi, wystawia na zgubę. Szczególniey zaś zazdrosnemi są zostaiący pod naczelnem dowodztwem Churszyd Baszy, uważaią się bowiem rownemi być iemu i wcale go słuchać niechcą. On z swey strony oskarżył u Porty wszystkich ościennych baszów, a mianowicie baszów Bosnii, Skutary i Saloniki, przypisuiąc im winę klęsk swoich.

Basza Damaszku, który powołany był do Stambułu, dla obięcia naczelnego dowództwa w Europeyskiey Turcyi, odebrał rozkaz pozostania na mieyscu z powodu zagrożenia Porcie z strony Persyi.

Basza Akry przez zburzenie dawnego Katolickiego Kościoła na górze Karmelu, roziątrzał przeciw sobie Maronitów. Nakazał im broń złożyć; lecz oni tego nie uczynili. Dla powściągnienia ich zaś potrzebaby siły, iakiey rząd teraz mieć nie może, gdyż oni przy powszechnem powstaniu wystawić mogą 50,000 zbroynych ludzi. Druzowie i inne ludy Lybanu i Syryi zdaią się chcieć korzystać z teraźnieyszego zatrudnienia Turków, zrucić ich iarzmo i rozszerzyć swoią krainę.

Z Cypru uchodzą ciągle ieszcze Greckie rodziny. Przybyło z nich wiele do Marselii, Liworna i innych portów. Inne udały się do Egiptu i od Wicekróla naylepiey przyięte zostały.

Z Strazburga d. 11 Listopada.

Gazeta tuteysza umieściła następuiący artykuł z Minchen pod d. 5 b. m. — "Listy prywatne z Petersburga donoszą ciągle, iż Rossyia nie przyięła zaproszenia na kongres. Gdyby zaś Rossyia uważała ten środek za niepotrzebny, w takim razie Xiąże Metternich ma utworzyć kongres z samych kraiów związku Niemieckiego, do którychby także i Anglia z powodu Hannoweru należała. Związek wielkich Mocarstw nie iest wcale zerwany, iak wielu przyiaciół rozruchu utrzymuie; utworzył się on dla zapewnienia praw Monarchów przeciwko zamachom rewolucyinym. W tym celu istnie on, iak dawniey; gdy zaś bieg okoliczności zrządza nowe stosunki państw, iak się dzieie teraz względem interessów Grecyi, i gdy te stosunki tyczą się innych celów, nie można też ich wywodzić z zasad tego związku. Mocarstwa są ciągle zgodne z sobą co do wspólnych swoich nieprzyiaciół; lecz znayduią się w świecie politycznym inne względy, które z temi nieprzyiaciołmi nic wspólnego nie maią. Dla tego mogą gabinety różnić się w niektórych zdaniach; ale rząd stronnictwa rewolucyine żadnych pomyślnych odmian dla sprawy swoiey obiecywać sobie nie mogą. Na każdy przypadek Austryia utrzyma spokoyność w środkowey Europie; na północy może się w tey mierze spuścić na dzielną pomoc Prus, a na południu na Bawaryią. Ścisley, a niżeli kiedy połączyliśmy się z Austryią."

DODATEK DO N^{ro} 99. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 12 GRUDNIA 1821 ROKU WE SRODE.

— Z Krakowa. —

W dniu 9 b. m. JW. Felix Grodzicki, Senator i Marszałek Reprezentacyi Zgromadzenia Narodowego, dał wielki obiad, na którym znaydowali się obecni tu JJW W. Rezydenci od NN. Protektorów Rzeczypltey tuteyszey, Członki Zgromadzenia Reprezentantów Kraiu, Prezes Senatu i Senatorowie, JW. Biskup i wielu Członków Kapituły, iako i Duchowieństwa, oraz znaczna liczba Obywatelów tu mieszkaiących i przybyłych, a to w celu wywdzięczenia się Reprezentantom za wybór na Marszałka Seymowego, i za iednomyślne potwierdzenie ukochanego od Ludu Prezesa Senatu, JW. Stanisława Hr. Wodzickiego. W czasie tey uczty spełnione zostały Toasty NN. Protektorów Rzeczypltey Krakowskiey, Zgromadzenia Reprezentacyi Narodowey, Prezesa Senatu iednomyślnie potwierdzonego, i t. d.

Wieczorem z powodu potwierdzenia JW. Prezesa Senatu miasto całe było z własney chęci mieszkańców oświecone, i transparentami, malującemi uczucie zado- ene Ludu i Korporacyy, przyozdobione.

Teatr w stosownych do tego obchodu ukazał się transparentach i oświeceniu, a pomiędzy wystawionemi dnia tego Sztukami, odśpiewana została Kantata na cześć iednomyślności Reprezentantów i Prezesa Senatu. Pocztem w teatrze rozrzucony był Wiersz poświęcony w imieniu Ludu Wolnego Kraiu JW. Prezesowi Senatu, (który dołącza się do dzisieyszey gazety.)

Z Wiednia d. 2 Grudnia.

Dzisieyszy Dostrzegacz Austryiacki zawiera następuiące do d. 10 Listopada naynowsze z Stambułu doniesienia:

D. 1 Listopada Reis Effendy, Hamid Bey, został nagle z swoiego urzędu złożony i do Siwas (w mnieyszey Azyi) na wygnanie skazany. Sadik Effendy, który pod Saih Tszaib Effendy był podsekretarzem w wydziale związków zagranicznych, a poźniey posiadał urząd pierwszego referendarza, otrzymał iego urząd. W krótce potem d. 3 zaszła także zmiana w Ministerstwie skarbowem i w niektórych baszowstwach.

Flotta Ottomańska pokazała się zno

wu d. 22 Paźdz: z południa pod Dardanellami, w towarzystwie eskadry Kapitana Beja, który od kilku miesięcy krążył pod brzegami Albanii i Prewesy i buntowników gromił, tudzież eskadry Egipskiey pod rozkazami znanego Ali Ismail Gibraltar i eskadry Algierskiey. Cała ta flotta (którey zimowanie w Suda na Kandyi wcale się nie zprawdza) składa się z 60 żaglów i prowadzi z sobą przeszło 30 zabranych w odnodze Lepantu (przy Galaxidi) zbroynych kupieckich okrętów. Naczelny Wódz tey flotty Kapitan Bey i oba dowodcy eskader Egipskiey i Algierskiey powołanemi od Porty zostali, dla zdania W. Wezyrowi dokładnego rapportu o sile powstańców i o zaszłych z niemi potyczkach. Z tuteyszey zbroiowni posłano wiele okrętowego drzewa, potrzeb woiennych, żywności i ammunicyi do Dardanellów, dla naprawienia uszkodzonych podczas krążenia okrętów i zawsze w dobrym stanie utrzymywania. Jedna fregata, 1 korweta i 1 bryg, które dotąd w Buiukdere na kotwicach stały odebrały rozkaz powrocenia do zbroiowni, gdzie uzbraiany iest dwochmasztowy okręt, którego przeznaczenie nie iest wiadome; lecz zdaie się, iż złączy się z flottą pod Dardanellami.

Od przybycia na końcu Września brygantyny Kapitana Bergamin pod banderą Rossyyską, mieliśmy ukontentowanie widzieć więcey przybywaiących z Odessy Rossyyskich okrętów. Opatrzone natychmiast zostały od Porty potrzebnemi fermanami i udały się w dalszą swoią drogę na morze środziemne. Pokazanie się tych okrętów, iako dowód spokoynych stosunków pomiędzy obiema Mocarstwami, sprawiło w tuteyszey stolicy przyiemne wrażenie.

Z Multan przyprowadzono tu wielu przy opanowaniu zamku Sek poymanych powstańców. Trzydziestu dwóch z nich zostało wczoray w różnych częściach miasta i przedmieść ściętych, a Kapitan Farmaki w główney ulicy Pera.

Z Kanea (wyspy Kandyi) nadeszły niepomyślne doniesienia o położeniu i postawie tamteyszych powstańców względem władz Tureckich.

Z Kurdistanu nadeszła tu wiadomość o wtargnieniu Perssów do zagranicznych Tureckich prowincyy. Perssowie zostali początkowo od zagranicznych woysk baszy dzielnie odparte... ale gdy mężny Xże Kermanszachu, Mohamed Ali Mirza, (naystarszy syn Szaha Perskiego) z 12,000 świeżego woyska nadciągnął, pobił i rozpędził Turków. Perssi opanowali warownią Toprak-Kelch, i zagrażaią z iedney strony miastu Erzerum, z drugiey Bagdadowi. Daud Basza, wielkorządca Bagdadu, Bassry i Schehrsol, żąda posiłku. Do nieszczęścia i zagrożenia woyną przymięszała się ieszcze w Bagdadzie przywieziona z Indyi choroba *Cholera morbus*, która, zwłaszcza w Bassra, wiele zabiera ludzi. — Z powodu napadu Perssyi nakazała Porta wszystkie tu znayduiące się kupców Perskich towary zaiąć, składy ich zapieczętować, kupców i innych poddanych Perskich uwięzić. Ajent tuteyszey rodziny Czapan Oglu, Hadschi Mustafa Bey, wyznaczony miał zostać kommissarzem do obrachowania pretensyi Ottomańskich i innych poddanych do rzeczonych kupców.

Doniesienia z Berut (w Syryi) pod d.

23 Września wzmiankuią o powstaniu Maronitów w Kastrowan, Dschebail, Batron, Dschube i Bacharay przeciw swoiemu Naczelnikowi Emirowi Biskur, któremu nie chcą zwyczayiego składać haraczu. Emir Biskur udał się osobiście do Dschebail, dla układania się z buntownikami, lecz mięszkańcy uderzyli na niego i do ucieczki zmusili. Trzey Emirowie chwycili się strony powstańców i wkrótce cały kray wystawiony został na spustoszenie Druzów. Poźniey atoli poszczęścić się miało Emirowi Biskur przeciągnąć na swoią stronę umysły i zaspokoić waśnie.

W stolicy i iey okolicach, wyiąwszy zdrożności fanatycznego pospolstwa, które rząd zawsze surowo karze, panuie zupełne bezpieczeństwo i spokoyność. Dwa pożary, które niedawno w Skutary i samem Stambule niedaleko meczetu Sułtana Mohammeda wybuchnęły, zostały zaraz ugaszone i nie rozszerzyły się daley.

Naynowsze doniesienia z Morei i Epiru aż do połowy Października są następuiące:

Grecyia iest ciągle mieyscem krwawych i okrutnych zdarzeń. W Tessalii Dowodca Grecki Odysseusz, podług własnego iego zeznania, stoczył przeciw Omer i innym baszom nader uporczywą walkę. W Termopilskich wąwozach zaszła bitwa, w którey Turcy utracić mieli 200 zabitych, a poźniey w drugiey pod Zeitun 400 zabitych, 200 poymanych ludzi i 500 koni z kilkunastu działami.

D. 4 Paźdz: została Trypoliza przez Greków zdobytą, którzy całą ludność nieszczęśliwego tego miasta, nie oszczędzaiąc nawet kobiet i dzieci, wycięli.

W okolicach Wonicy w Albanii zaszły uporczywe potyczki. Znany Rozbojnik drogowy i morski Passano, który przed niciakim czasem złączył się z powstańcami, nakłonił Greckiego Kapitana Zunga do założenia mocnych szańców między Wonicą i Stafilaki, dla przerwania związku między odnogą Arta i Prevesa. Oddział z 1000 ludzi pod Bekir i Mustafą Agami wysłany z Arta został dla opanowania tych szańców; udało im się to przedsięwzięcie i Wonica została oswobodzoną. Arta iednak została potem ściśley przez Greków zamkniętą, którzy wycieczkę przez Jsmail i Hassan Baszów d. 21 i 22 Września w 3000 ludzi pobili.

Turecki Wódz naczelny, Churszyd Basza, opanował o 7 godzin drogi od Janiny leżące mieysce Zagory, które się zbuntowało. Zakupuie on po iakiey może cenie ammunicyią, którey mu zaczęną brakować. — Wszyscy w owych okolicach walczący kapitani Greccy zostawali dawniey w stosunkach z Ali Baszą Janiny; pomiędzy niemi znayduią się także dawnieysi iego współwoiownicy i rabusie, Zunga, Vernachiotti, Coraissi i Iannachi. Miasta i wsie Libowo, Depedelen, Jecchein, Colonia, Cardieci, Piscopi, Dervidschian, Koransi, Dissopoli, &c. są przez iego stronników częścią Greków, częścią Turków zamięszkane, które wystawiły iuż 6000 ludzi zbroynych, aby łącznie z Suliotami i Tureckiemi Albańczykami (Grekami, których przodkowie przed 100 lat przyięli wiarę Mahometańską) wesprzyć Ali Baszę Janiny przeciw Churszyd Baszy.

Dnia 10 i 11 Grudnia 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	24	15	22	—	20	—	19	—
Korzec Zyta	20	—	19	—	17	15	15	15
— Jęczmienia	12	—	11	—	10	—	9	15
— Owsa	5	10	5	—	4	6	—	—
— Jagieł	40	—	36	—	30	—	27	—
— Grochu	15	—	13	15	12	—	10	—
— Rzepaku	16	15	15	—	14	—	12	—

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, dnia 13go Grudnia, dana będzie pierwsza reprezentacyia wielkiey nowey Melodramy z Prologiem w 3 aktach na Warszawskim teatrze w tem roku 1wszy raz kilkakrotnie odegraney z francuzkiego tłomaczoney przez S. Audlicza, z nowemi dekoracyiami i ozdobną wystawą, pod nazwiskiem: *Upir.*

W Niedzielę zaś, d. 16, dana będzie Opera: *Kamilla.*

DONIESIENIA.

W dniu 21 Grudnia r. b. o godzinie 9 ranney odbędzie się w Biórze podpisanego Notaryusza Publicznego W. M. Krak: i iego Okr: przy ulicy Grodzkiey pod L. 225 będącym, licytacyia stanowcza, części domu na Kazimierzu w mieście żydowskim pod L. 95 sytuowanego, do Sukcessorów Ewy Pamowey należącey, składaiącey się z iedney izdebki na dole będącey, z placem na komorę w tyłach, i wolnem używciem sieni przechodu i loków. Licytacyia ta odbędzie się w moc uchwały Rady familiyney, w Sądzie Pokoiu Krak: Okr. II. d. 15 Czerwca 1821 r. odbytey przez Trybunał I. Inst: d. 19 Lipca r. b. zatwierdzoney. Szacunek części tey z urzędowney detaxacyi pochodzący iest 382 złp. 15 gr. a zaś pierwsze wywołanie nastąpi od summy 470 złp. iako na licytacyi przedstanowczey d. 3 b. m. odbytey, przez naywięcey z licytuiących daiącego offiarowaney. Warunki licytacyi u podpisanego Notaryusza każdego czasu przeyrzanemi bydź mogą. — W Krakowie d. 4 Grudnia 1821.

A. Matakiewicz.

Leona z Dembińskich Hrabina Wielopolska Margrabina Myszkowska, podaie do wiadomości stron interessowanych, iż pełnomocnictwo generalne dotąd W. Amosowi Jaworskiemu do kierowania wszelkiemi swemi interessami służące, zupełnie odwołała i odiąd trudnić się będzie swemi interessami bądź sama, bądź przez brata swego Henryka Dembińskiego w Sędziejowicach mieszkaiącego. Uprasza więc wszystkich którzyby do niey iakie pretensyie mieli z powodu zobowiązań w formalnym sądzie iu przez tegóż W. Jaworskiego zawartych, aby się w przeciągu trzech miesięcy od dnia 1go Stycznia 1822 roku, do niey lub do wyż wyrażonego Hen: Dembińskiego zgłosić chcieli, dla rozpoznania ich praw i zawarcia stósownych układów, w przeciwnym razie sobie przypiszą, ieżeli im ich prawa kwestyonowane będą. Mieszkać będzie w Krakowie przy ulicy Mikołayskiey pod Nr. 678.

Termin do licytacyi, czyli przygotowawczego przysądzenia Dóbr Bydlin z przyległościami Załęże, Zawadka, Krzywopłoty i Dumianowice, w powiecie Pilickim, obwodzie Olkuskim Woiewodztwie Krakowskiem leżących, wyznaczony iest na dzień 14 Stycznia 1822 na audyencyi Trybunału cywilnego I. Inst: Woiewodztwa Krakowskiego w Kielcach w Gmachu pod nazwiskiem S. Leonarda. Cena do licytacyi podana wynosi 146,666 Złp. 20 gr.

Gdy z wyższey Władzy polecone mi zostało utrzymywanie tu Kollekty Królewsko - Pruskiey Loteryi, i Kontor oney założyłem w domu Królewsko - Pruskiego tuteyszego Pocztamtu w ulicy Szpitalney pod Nr. 608 na pierwszym piętrze, przeto pośpieszam nayuniżeniey uwiadomić wszystkich miłośników gry Lotteryi: że odiąd dostać zawsze u mnie można tak losów na Berlińską klassyczną, iako i małą pieniężną Lotteryią, i każdy pewnym bydź może nayprędszey usłużenia, porządku i rzetelności. — W Krakowie d. 7 Grudnia 1821 r.

Heinze, Król: Pruskiey Poczty Sekretarz
i umowiony Kollektor Lotteryi.

W Handlu Kirchmayera są do sprzedania przednie Śląskie płótna po cenie fabryczney od Dukatów 6 do 15 Wała.

Przybyły powtórnym zawodem do Miasta Krakowa z Wrocławia JPan L. zemlein, biegły w swey sztuce Nadworny Nayiaśnieyszego Krola Pruskiego Dentysta, mieszkaiący w domu JPana Szydłowskiego przy ulicy Floryiańskiey w facie pod Nr. 13, zamyślaiąc bawić tu ieszcze kilka tygodni, offiaruie swe usługi każdemu, iego pomocy potrzebnemu.